

[Fuglsang.]

sig om Sindrup Vejlegård, en gård på 141 ha, hvoraf de 21 ha er beplantet, og som oprindeligt ejedes af værnemageren Høje-Kristensen. Den blev konfiskeret af staten og i et år drevet af administrationsudvalget, men gav underskud. Allerede dengang, i 1946—47, så jordlovsudvalget på jorden og gården, men kom til det resultat, at den ikke egnede sig til udstykning, hvorfor den blev solgt for 188 000 kr. til en proprietær Steen Fibiger, Øland, og en forpagter Krarup, Eskildstrup. Senere blev der solgt jord fra for 21 000 kr., og endelig blev den for ikke så længe siden solgt til jordlovsudvalget, men nu for 430 000 kr.

Se, netop en handel som denne viser, hvor rimeligt og nødvendigt det er at gennemføre husmændenes krav om, at jorden skal overtages til vurderingspris. Der er folk, der jamrer over, at staten vil gå veltjente, private interesser for nær. I dette tilfælde var det de private, som i sin tid formentlig købte til vurderingsprisen, nemlig de 188 000 kr., der nu solgte til staten til den frie handelspris, d. v. s. de 430 000 kr. + de 21 000 kr., der var solgt jord fra for. Jeg tror ikke, det kan siges, at man her er gået nogen privat interesse for nær; jeg tror tværtimod, at den private stræbsomhed har fået, hvad der tilkom den, endda godt og vel. Men hvem skal betale? Ja, det skal vel i sidste instans samfundet og så måske de folk, som sætter deres sidste sparepenge i et af disse nye brug, der bliver oprettet deroppe på Sindrup Vejlegård.

Der tales fra en vis side ofte om socialismens fordærvelighed og om statsforetagender, som altid giver underskud. Ja, det tror jeg! — netop med et eksempel som dette i frisk erindring, men det, som skete deroppe, og som sker i talrige lignende tilfælde, har absolut intet med socialisme at gøre og ville være utænkeligt under socialistisk styre. Det er for mig et eksempel på typisk smagløst kapitalistisk geschäftsmageri.

Overfor de socialdemokratiske betænkeligheder og mere eller mindre åbne advarsler om dyrtid og tvivl om hensigtsmæssighed ved udstykningen vil jeg spørge: Tænker I ikke på, om det giver beskæftigelsesmuligheder? Spiller det slet ingen rolle, at f. eks. sidste vinter gik 2 af hver 3 arbejdere i

nordjyske landkommuner arbejdsløse, eller at i et typisk herregårdsamt som Maribo amt var der mange kommuner, hvor arbejdsløshedsprocenten nærmede sig 100? Netop det socialdemokratiske parti, der i sin tid så stærkt fremhævede den nye grundlovs paragraf om, at der skal skaffes arbejde, må dog føle sig forpligtet til også i landbrugspolitikken at følge den linie, hvorved der skabes beskæftigelse for de flest mulige. Der kan nu engang leve adskilligt flere på samme areal, når det drives som husmandsbrug, end når det drives som herregård, så kan storbruget og dets venner tale om denne sidste brugsforms overlegenhed. For mig er 50 husmandsbrug at foretrække fremfor en herregård, hvis ejer måske ifølge sin selvangivelse hutler sig igennem med en minimal indtægt og, hvis man skal tro hans jammer, end ikke er i stand til at give landarbejderne samme løn, som andre arbejdere får.

Om lovforslaget om udlån til arbejderboliger på landet vil jeg sige, at der er stadig behov for en sådan lov; det vil næppe nogen benægte, i hvert fald ingen, der ved, under hvilke forhold talrige landarbejdere, ikke mindst på herregårde, lever. Jeg vil gerne tillade mig at komme ind på et andet forhold. Da mit parti i fjor stillede forslag om at slette adgangen for arbejdsgivere til at opnå statslån til opførelse af landarbejderboliger, erklærede den socialdemokratiske ordfører, den nuværende højtærede trafikminister hr. Carl Petersen, sig principielt enig med mig. Det ville formentlig også være påfaldende, om han ikke havde gjort det, eftersom kravet om at ophæve sammenknytningen mellem tjeneste og bolig gang på gang er rejst af landarbejdernes organisationer. At landarbejderne rejser dette krav, er ganske naturligt; de bygger det på mange års bitter erfaring. Jeg er således for ganske nylig kommet til kundskab om et tilfælde fra Vendsyssel; en landarbejder havde den 1. november tiltrådt en plads hos en proprietær, hvor han og hans kone tilsammen for begges arbejde udover 100 kr. om ugen + mælk og kartofler skulle have den obligatoriske fribolig. Nu skete der det, som kan ske, at manden blev syg, gik til læge, blev beordret i seng, prøvede alligevel at arbejde, kom i seng igen, blev røntgenfotograferet og